

V čekárně vlevo od recepcce policejního obvodního oddělení sedí tři ženy středního věku. Všechny jsou v černém oblečení a v pobledlých obličejích mají ustaraný výraz (jako ta vdova z legendárního filmu Řek Zorba). Pocházejí z Rumunska. Čekají na překladatele. Ticho v místnosti může být pochmurné či zlověstné, ale stejně tak hmatatelně překypuje obavami, bezmocností a – v té strašné dálce od domova – i nedozírným smutkem...

zlatí andělé pod zemí i na zemi

Stříbrsko je zajímavá končina republiky nejen vzácným kovem v názvu. Nálezy kamenných nástrojů a keramiky dokládají činnost zdejších obyvatel již v době kamenné. Historické zprávy a další archeologické objevy pak prokazují osídlení Stříbra koncem 12. století.

Na ostrožně vybíhající do hlubokého údolí řeky Mže, nedaleko za jejím soutokem s Úhlavkou, vznikala středověká osada.

Listina knížete Bedřicha Přemyslovce z roku 1183 se zmiňuje o Argentarii – Stříbrnici – a v letech 1240 až 1250 roste nad starým hornickým centrem hradbami opevněné královské město. Po celé období středověku v něm úspěšně fungují olověné a stříbrné doly, jejichž výnosy obohacují městskou pokladnu a povznášejí – zejména v 15. století – věhlas města.

Poblíž významné norimberské zemské stezky, evropské spojnice mezi severem a jihem, hlavní obchodní tepny mezi českými a bavorskými kraji, se v průběhu dějin neustále odehrávaly (a svým způsobem dosud odehrávají!) zásadní změny. Řádili tu husité, pyšné město poznamenala třicetiletá válka.

Tenkrát získal Stříbro do zástavy důstoj-

ník císařské armády Christian Ulov z Illau. Ten ždímal radniční kasu jedenáct let (až do vlastní násilné smrti v roce 1634 v Chebu – spolu s nadřazeným Albrechtem z Valdštejna). Město poté trpělo následujícími průtahy vojsk, švédských i císařských. Ve druhé polovině 17. století opět sílí těžba stříbra a od těch časů mezi místními převažuje německé obyvatelstvo.

V roce 1930 žilo v národnostně smíšeném městě 4 655 Němců a 581 Čechů...

Novodobá historie města a okolí je rovněž pestrá.

Po válce se tady muselo dosídlovat. V šedesátých letech bezmála až k samotnému Stříbru dorazila hladina jezera za přehradní hrází Hracholusky – a s ní nesčetná chatářská, chalupářská střediska. Slavná silnice E-50 (setrvale nejhlavnější přepravní cesta od nás na západ i obráceně) dlouhé roky zahlcovala město nekonečnou šňůrou aut, zejména těch nákladních (stávaly v kolonách až od Rozvadova). Věčné dopravní závary v současnosti úlevně odklonila jižní dálnice.

Do 31. 12. 2005 (kdy přestal existovat) ovlivňoval stříbrský život místní armádní útvar. Podnikatelský, zvláště zahraniční,

rozmach z devadesátých let a z nejposlednější doby naopak přivádí do města nové lidi – ze Slovenska, Polska, Rumunska. Z původně převažující zemědělské výroby se výrazně přešlo k průmyslové produkci, k hospodaření středně velkých podniků. – A s novou dobou vždy nové problémy...

Pracovní prostor Obvodního oddělení Policie ČR ve Stříbře zůstává členitý, podél Mže, Úhlavky, Kosího a jiných potoků hodně zalesněný, takže náročný, ale i malebný a pro turisty, bicyklisty velice lákavý.

Na ploše více než 300 kilometrů čtverečních žije téměř 14 000 obyvatel v šesti desítkách sídel soustředěných do stříbrského městského (skoro 8 000 občanů) a do osmnácti obecních úřadů. Nejmenší obec Únehle má sotva přes stovku trvale žijících obyvatel. Napříč rajonem se vzdálenosti pohybují mezi 30 až 50 kilometry. Na březích Hracholuské přehrady a při ostatních vodních tocích lze napočítat až 1 500 rekreačních objektů.

Za zvláštní zmínku, vedle kulturně historických památek přímo ve Stříbře, nepochybně stojí Kladruby (Obec roku 2005 v Plzeňském kraji) a v nich především benediktinský klášter založený českým knížetem Vladislavem I. roku 1115.

Na stříbrském náměstí se setkává současnost na nejednom místě s dějinami královského města

„Veterán“ policejní služby (odsloveno přes 20 let) – vedoucí Obvodního oddělení Policie ČR ve Stříbře mjr. Bc. Pavel Herbst

tektuře nikde období“ – konstatují odborné texty). Pár let nato další mistr baroka Kilian Ignác Dienzenhofer vybudoval v areálu kláštera palácový konvent.

Dnes „výzdobu“ kladrubského skvostu povznáší expozice soch jiný umělecký barokní velikán – Matyáš Bernard Braun.

Když Josef II. roku 1785 kláštery v Čechách rušil, traduje se, zakopali mniši do mohutně lesním hvozdem chráněného vrchu Jirná (mezi Kladruhy a Stříbrem) obrovský klášterní poklad. „Přetavený“ do podoby dvanácti zlatých andělů, přesněji apoštolů v životních velikostech, čeká na objevení. Nemělo by to být nic složitého.

Stačí být v určitý sváteční den na správném místě, poklad se pravidelně sám otevírá. Nebo najít v lese kámen s obrázkem beránka či klíče, za ním se nachází vstup do podzemní kamenné kaple plné zlatých odlesků. Třetí zaměření tajemného bohatě blyštivého místa měl, podle zaručených lidových zdrojů, přesně ukazovat sv. Benedikt ze severního průčelí klášterního kostela. Byl však dlouhá léta poničený, bezruký – a po definitivní rekonstrukci nikam neukazuje, třímá v jedné ruce berlu, ve druhé bibli. Snad jeho upřený pohled by se dal využít...

Hned v roce 1991 se v souvislosti s klášterem v Kladruzech odehrál značný rozruch. Tehdejší rozmach loupežných nájezdů na naše kostely (nepřilíš proti nebezpečným zločincům zajištěné) se nevyhnul ani tomuto benediktinskému svatému stánku. Zmizela z něj gotická Kladrubská Madona z 1. poloviny 15. století (říká se jí také Růžencová Madona, protože nedrží na ruce Ježíška, ale růženec, socha představuje hodnotu srovnatelnou třeba s Pražským Jezulátkem, v modři oděná, zlatem vyšperkovaná dřevěná žena v roce 1967 reprezentovala Československo na světové výstavě Expo v Montrealu).

Neznámí rabiáti, vandalové ani omylem nerespektovali vzácné dílo, v noci se sošky

Všechno železné, natož barevně kovové, postupně – a neodvratně – mizí, jako např. na Šibeničnicku, z kryté (dnes „vzdušné“) střelnice vojenských obrněných transporterů

Někdejší románskou baziliku přestavěl počátkem 18. století stavitelský mág Jan Blažej Santini ve stylu barokní gotiky („množství gotizujících článků a jejich expresivní seskupení nemá v barokní archi-

zmocnili, vláčeli ji parkem, polámali její roucho, doplňky a zabalenou v hadrech na laně zavěšenou ji uschovali do studny. Byla to výjimečná rána a policii se podařilo (bohužel na rozdíl od mnoha jiných krádeží na církevním majetku) památku zachránit. Do roka byla nábožná krasavice – i opravená – zpět na svém místě...

V tento okamžik plynule přecházíme od zajímavosti Stříbrska k jeho kriminalitě a ke zdejšímu policejnímu chlebíčku.

Na úkoly při ochraně zdraví, životů a majetku obyvatelstva, na výkon služby ve prospěch dodržování zákonů má vedoucí oddělení P ČR mjr. Bc. Pavel Herbst dvě desítky policistů. Tým je v průměru spíš mladší a perspektivní, než – řekneme – stabilizovaně vyzrálý. Přesto si velící důstojník na současnou kvalitu policejních inspektorů nestěžuje. Jako čtyřicátník patří k obvodnímu inventáři. Nastupoval tu hned v mezníkovém roce osmdesát devět, od devadesátého třetího roku byl zástupcem vedoucího, šéfa dělá od roku 2000.

Oporami oddělení jsou poručíci Miroslav Gažák, ještě ne padesátiletý zástupce vedoucího, a Roman Turek. Ten nesloužil nikde jinde, má nesmírnou místní znalost, policejní úkoly zvládá s dokonalým přehledem. Většinu ostatních představuje „mládež“ do 30 let – a s nadějným kariérním růstem...

Partu doplňují, zušlechtují, dvě ženy. Pprap. Ivana Bendlová, na okrese jedna z prvních policistek, dříve vyřizovala zejména spisovou práci, po mateřské dovolené se střídá na dozorcí službě. A od závěru roku 2005 občanská pracovnice Monika Stehlíková, která se vzápětí zdatně zapracovala pro zvládání spisů.

Trvalou bolestí posledních sezon je vykrádání rozsáhlých opuštěných objektů, původně určených pro zemědělské účely nebo pro aktivity armády. Některé z nich částečně ochraňují soukromé bezpečnostní agentury, přesto není v silách policie zabránit neustálému mizení kovového materiálu z množství jiných, nestřežených areálů. Přestože se řadu pachatelů podařilo dopadnout.

Samostatnou, dlouhotrvající kapitolou je kriminalita uvnitř rekreačních oblastí. Ve srovnání se situací let před osmdesátým devátým rokem, nebo s průběhem let devadesátých, kdy se třeba objevila organizovaná skupina se „šňůrou“ 60 loupeží, při kterých pachatelé „pucovali“ ve výletních sídlech naprosto všechno, nyní sice nastává znatelný útlum, přesto se každý rok objeví parta či jednotlivci a s nimi série vloupání do chat a chalup. Ty se naštěstí vesměs daří objasňovat.

Dochází rovněž k raritkám. Někdo se dobývá vedle, v sousedství přes dvě chalupy, po žebříku do prvního patra, volal na policii majitel odpočinkového hnízda. Zima, všude poklidno, služební vůz by se dílem daleko nedostal, dílem by mu hrozilo prozrazení předem, a tak por. Bc. Martin Fifka a jeho parťák pprap. Lukáš Havlík závěr štreky, dobře tří a půl kilometru, ab-

Rekreační sen, břehy romantické řeky Mže, muži zákona pprap. Lukáš Havlík a stržm. Jiří Polásek – a vzápětí kontrola chat. Povinně musíte vztít za kliku. V kraji, kde se nedávno – nejen mediálně – proslavil chatář s promyšleně nastraženým „sebeobranným“ samostřílem, nikdy jako hlídkující policista nemůžete vědět, co vám v nejbližší vteřině, nedej bože, vletí do břicha...

solvovali – v pěkném chladu pod jednou pěnou – rychlým poklusem. A zjištění na ohlášeném místě: lakýrníci. Chlapi měli od domku páníčkovy klíče, natírali do nového jara okenní rámy.

Byl to zbytečný zákrok? Ani nápad, tvrdí zúčastnění! Raději se zpotit – a dopřát si na služebně úlevnou spršku – než promarnit šanci na případné zadržení provinilce!

Jiné tísnivé zvonění: V únoru, po třetí odpolední hodině kdosi volá, že naproti na druhém břehu, oblast Vranova, je ve vodě mrtvola. V té době běželo pátrání po jisté pohřešované osobě. Dva uniformovaní policisté a dva jejich kolegové ze služby kriminální policie a vyšetřování hned skočili do auta a uháněli k označenému bodu v terénu. Na skalisku našli pouze opuštěné rybářské náčiní.

Dole ve vodě pod strmým srázem držel polomrtvý muž nad hladinou hlavu ženy. Policisté neprodleně navázali živý řetěz dolů z útesu a z ledového živlu vysvobodili robustní dámu, s malými známkami života, i vyčerpaného, podchlazeného muže. A rozjeli pátrání po třetím rybáři, po muži, který při zachraňování kolegyně zmizel v řece.

Výsledek: Žena – přes všemožnou lékařskou péči – v nemocnici zemřela, pitva prokázala, že úplně původní příčinou všeho byla mozková příhoda, pád ze skalního srázu tedy nezavinilo zakopnutí rybářky.

První muž, který křičel o pomoc z posledních sil, už ničemu nevěřil a vlastní život vzdával, nehodu přežil.

Druhého rybářského fandu, po kterém pátrali potápěči, policisté i záchranářský vrtulník, našli bohužel utonulého.

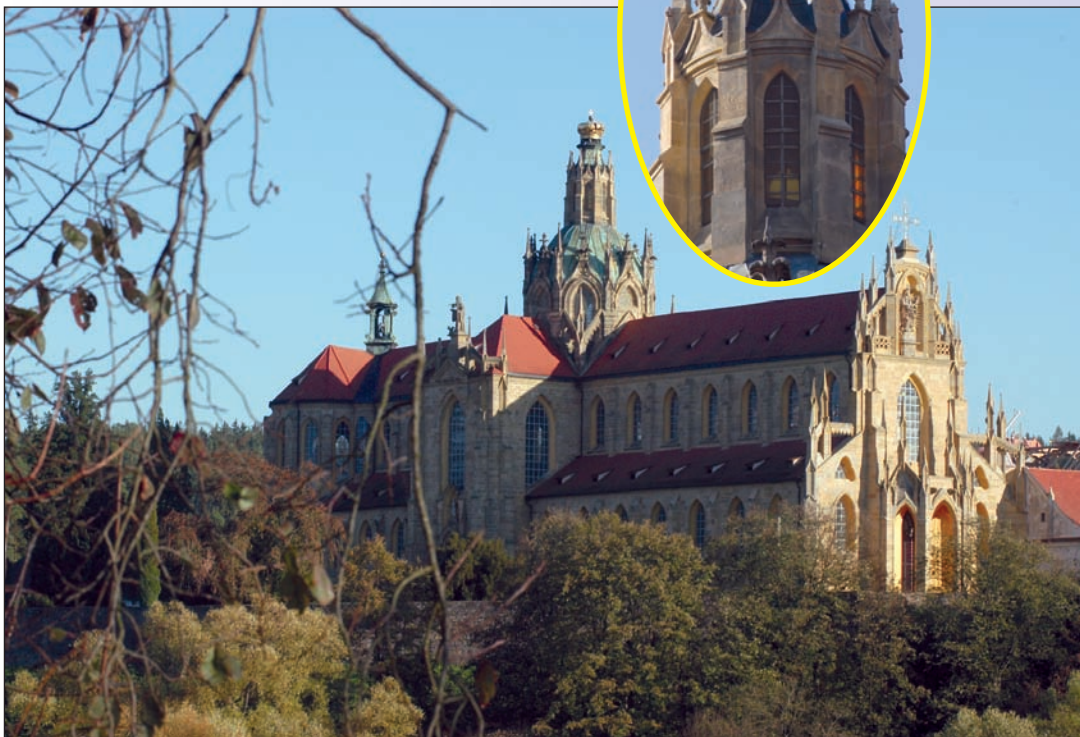
(Služební vyznění: policisté Herbst, Turek, Bednář a Krajíc se za záchranu lidských životů stali Policisty roku 2000 – držiteli policejních „Oskarů“ v historicky prvním ročníku vyhlašování těchto poct!)

Kauz s chalupářskou společností je nepřeberně. Dva chlapi se příkladně procházeli po jezěře, až se s nimi led proboril. Jeden v tom byl hned až po uši, kamarád se ho snažil spasit – a taky si pěkně zaplavál. Chvilku to trvalo, šťastně se ke břehu prolámali. Všude tma a vražedná zima. Rozrazili dveře nejbližšího rekreačního stavení, rozdělali oheň, zachovali se jakžtakž při zdraví. Ráno férově na policii své „vloupání“ nahlásili...

Přesunem zásadní zátěže dopravního ruchu na dálnici mezi Plzní a Rozvadovem ubylo stříbrským policistům hodně starostí se silničním provozem, křižovatka u dálničního přívaděče poblíž Ostrova u Stříbra ovšem zůstává kritickým úsekem, přes jasné značení přednosti v jízdě se tu opakují nehody – i s těmi nejčernějšími následky...

Jeden z mnoha kulturních pokladů této země – komplex benediktinského kláštera v Kladrubech u Stříbra (zážitek z návštěvy si tam někdy v brzké budoucnosti – v novém roce? – rozhodně nenechte ujít...)

A zase jindy omladina narozeniny či závěr nebo odemykání sezony slavila, a najednou po půlnoci chybí jedna slečna, sotva devatenáctka, přitom osobní doklady dívky, její věci – i jediné botky – na místě bujarého veselí zůstaly. Na druhou stranu – do úvah a do hypotéz – v okolí se neznámých cizinců hlouček pohyboval.

Policisté proto ihned velkou pátračku vyvolali, rojnice mnoha lidí kruhem prostor probírala, žabí muži vodou proplouvali, sonar temnoty u dna propátrával. Spousta prostředků jaksi komínem letěla a pořád nic. Až za rozbřesku pohřešovaná téměř nepostřehnutelně mezi pátrači sama se objevila. A vysvětlení? Bosky zašla do přírody na toaletu, mírně dezorientovaná ztratila zpáteční směr, kilometr stranou odkráčela, pod křovím zalehla, k ránu chlad ji vzbudil...

A znovu stejná odpověď na otázku, která nám návazně naskočí: Nikoliv, nebylo to

marné. Lepší zdánlivě zbytečná velepátrací akce než jeden promarněný lidský život!

Dosud mladý pamětník mjr. Herbst vydává svůj policejní rajon za dosti poklidný, ale zároveň přiznává, že ozvěny hodně tragických chvil zde neustále přebývají.

V roce 1999 – 30. dubna, v den pálení čarodějnic na úsvitu kvetoucího jara – padla, převrátila se ve Stříbře při pouti centrifuga. Obsluha vytyšila, že se něco děje, brzdila otáčky, ale zhroucení jedné atrakce na sousední klasický řetězkový kolotoč se nepodařilo odvrátit.

Nastala panika, zraněných lidí byly desítky, jedno dítě velice vážně.

Integrovaný záchranný systém v té době začínal, na místo katastrofy (připomínalo to až živelní pohromu) dorazilo všechno, co mělo rychlá kola, co vykazovalo i ty nejmenší záchrannářské kvalifikace. Vedle policistů hasiči, zdravotníci. A hrozivé okolnosti se podařilo zvládnout.

Nicméně postižení trvalými následky žijí ve městě, příznak neštěstí z čistého nebe, svým způsobem duch toho karambolu tudy pořád obchází. Kolotočářům se doposud ve stříbrském regionu nedaří...

Rovněž ošklivé útoky na zdraví a život člověka se na zdejších policejním obvodě přihodily. Vražda nožem po vzájemné potyčce v restauraci, vražda v rodinném prostředí, nutná obrana po dlouhotrvajícím domácím násilí, a konečně nedávné loupežné přepadení v jedné z mnoha heren, s těžkou újmou na zdraví personálu podniku.

Velkou zkušeností byla policejní asistence při povodni v roce 2001. Přívalový déšť potrefil obce Černošín, Lažany, Ostrovce, vrstva znenadání nadrželých krup dosahovala půlmetrové výšky, zahynula jedna stařenka.

Mezi zahraničními dělníky se objevují drobné výtržnosti, prohřešky proti veřejnému pořádku, jízda bez řidičáku, sem tam pod vlivem alkoholu. Ale i hrubé násilnosti – vyřizování účtů nožem na krku protivníka, jindy v ubytovacím zařízení útok sekerou – žádný zvláštní med pro policejní krok do pořádkové akce.

Vypočítávat – jaké další rozličné zádrhele musejí strážci poklidu a spravedlnosti řešit – bychom mohli hodně dlouze protažené hodiny...

A klevetili jsme trochu s paní policejní dozorcí, o skoro podezřele teplém a příjemném počasí letošního podzimního nástupu, a do toho se objevila překladatelka z rumunštiny. Hned si začala nejistě špitat s tmavě oblečenými ženami v čekárenské místnosti naproti.

Po deseti minutách dorazili kriminalisté z policejního okresu. Vyšetřování smrti devatenáctiletého Rumuna (spáchal sebevraždu na ubytovně cizinců), nebo spíš nutné pátrání po souvislostech, mohlo začít.

Pro cizince na počátku dospělého života se žádní andělé – ať strážní nebo zlatí – nekonali.

I bez ohledu na vánoční čas na dohled, nebo docela někde mimo jakoukoliv realitu ve vzdáleném cizím prostředí...

P. S. ...pohodové svátky konce tohoto roku a zdravý, úspěšný rok 2007 si dovoluujeme upřímně popřát Vám všem našim čtenářům!

**Jaroslav KOPIC
Foto Jiří NOVÁK**